

Kursanvisningar PSSKBT, 6hp

HT 2024

Psykoterapeutiska teorier och metoder inom KBT T5

Placering i utbildningen

Delkursen behandlar teorier, metoder och tillämpningar vid komplexa psykiatriska syndrom och psykologiska tillstånd och ingår i kursen Psykoterapeutiska teorier och metoder inom KBT, 30 hp. Kursen styrs av en kursplan som är fastställd av styrelsen för Psykologiska institutionen och är giltig från och med höstterminen 2021 (se institutionens hemsida). Kursen består utöver denna delkurs av delkurserna: Kliniska problemanalyser och fallkonceptualisering (T1), Teorier, metoder och tillämpningar vid ångest och relaterade tillstånd (T2), Teorier, metoder och tillämpningar vid depression och relaterade tillstånd (T3) samt Teorier, metoder och tillämpningar med andra specifika KBT-format (T4).

Innehåll

Delkursen syftar till att ge en teoretisk och praktisk grund för tillämpning av KBT vid de långvariga och komplexa tillstånden psykos, personlighetssyndrom och neuropsykiatriska tillstånd liksom vid samsjuklighet mellan dessa och annan psykiatrisk problematik.

Förväntade studieresultat

Ur Kursplanen: *"Självständigt kombinera olika modeller i behandling av komplexa fall."*

1. Uppvisa kunskaper och färdigheter att med utgångspunkt i en evidensbaserad praktik kombinera modeller för analys och behandling vid komplex problematik. I denna praktik inkludera såväl anpassningar av metoden som analys och metod för bemötande av kliniskt relevanta beteenden. Och planera för ett systematiskt utvärderande av ett sådant behandlingsupplägg.
2. Uppvisa kunskaper och färdigheter i att anpassa kognitiv beteendeterapi till specifika behov hos klienter med komplex problematik, dvs anpassningar av metoder, pedagogik och förhållningssätt för bemötande av emotionell dysregleringsproblematik och psykisk/intellektuell funktionsnedsättning.
3. Kritiskt granska och diskutera behandlingsupplägg utifrån principerna för en evidensbaserad praktik.

Undervisning

Undervisningen består av föreläsningar som varvar teori och praktik, ett individuellt skriftligt fördjupningsarbete inom området behandling vid komplex problematik samt ett grupparbete/presentationssuppgift som visar anpassningar av KBT vid komplexa tillstånd. En närmare beskrivning av fördjupningsarbetet och upplägget för grupparbetet/presentationen ges vid terminsstart.

Obligatorisk närvaro och aktivt deltagande gäller vid samtliga undervisningspass och seminarier. Om student ska erbjudas kompletteringsmöjlighet eller ta igen frånvaro vid nästkommande kurstillfälle avgörs av examinator. Till grund för ställningstagandet ligger både frånvarons omfattning och undervisningstillfällets art. I princip gäller att frånvaro som överstiger 20% tas igen vid nästkommande undervisningstillfälle.

Kursupplägg och schema

Beskrivning av kursen upplägg i delmoment, föreläsningstillfällen och därtill knuten kurslitteratur, återfinns på kursens Athena-sida i samband med kursstart. För aktuellt schema se Time-edit.

Examination

Kursen examineras genom ett individuellt skriftligt fördjupningsarbete. För bedömning av skriftligt fördjupningsarbete tillämpas en sjugradig skala (A – F), se betygskriterier nedan. Komplettering av betyget Fx upp till E kan medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Uppgiften ska då lämnas in inom en vecka efter att kompletteringsbehov har meddelats.

Delkursbetyget (A-F) utgörs av resultat på fördjupningsarbetet under förutsättning att studenten genomfört grupparbetet/presentationen och har uppfyllt kravet för obligatoriska närvaro.

Betygskriterier

A	<p>Visar <i>utmärkta</i> fördjupade kunskaper/färdigheter enligt lärandemålen avseende de tillstånd/problemområden som tas upp under kursen:</p> <ul style="list-style-type: none">- <i>Redogöra för teoretiska modeller, behandlingsmodeller och deras tillämpning vid komplex problematik, inbegripet arbete med kliniskt relevanta beteenden, anpassningar utifrån klientfaktorer och en plan för utvärdering enligt en evidensbaserad praktik</i>- <i>Kritiskt granska och diskutera ett sådant behandlingsupplägg utifrån principerna för en evidensbaserad praktik</i> <p>Svaren är koncentrerade och synnerligen klargörande. Genomgående adekvata och korrekta hänvisningar till litteratur och undervisning/undervisningsmaterial.</p>	<p><i>Utmärkt</i></p> <p>Lärandemålen uppfylls till fullo.</p>
---	--	--

B	<p>Visar <i>mycket goda</i> fördjupade kunskaper/färdigheter enligt lärandemålen avseende de tillstånd/problemområden som tas upp under kursen: <i>Se specificering under betygskriterie A ovan</i> Svaren är koncentrerade och klagörande. Genomgående adekvata och korrekta hänvisningar till litteratur och undervisning/undervisningsmaterial.</p>	<p><i>Mycket bra</i></p> <p>Lärandemålen uppfylls i mycket hög utsträckning</p>
C	<p>Visar <i>goda</i> fördjupade kunskaper/färdigheter enligt lärandemålen avseende de tillstånd/problemområden som tas upp under kursen: <i>Se specificering under betygskriterier för A ovan</i> Svaren är koncentrerade och klagörande. Adekvata och korrekta hänvisningar till litteratur och undervisning/undervisningsmaterial.</p>	<p><i>Bra</i></p> <p>Lärandemålen uppfylls i hög utsträckning</p>
D	<p>Visar <i>tillfredsställande</i> fördjupade kunskaper/färdigheter enligt lärandemålen avseende de tillstånd/problemområden som tas upp under kursen: <i>Se specificering under betygskriterier för A ovan</i> Svaren är tydliga och begripliga. Adekvata och korrekta hänvisningar till litteratur och undervisning/undervisningsmaterial.</p>	<p><i>Tillfredsställande</i></p> <p>Lärandemålen har uppfyllts i tillfredsställande utsträckning.</p>
E*	<p>Visar <i>tillräckliga</i> fördjupade kunskaper/färdigheter enligt lärandemålen avseende de tillstånd/problemområden som tas upp under kursen: <i>Se specificering under betygskriterier för A ovan</i> Svaren är redogörande, men något otydliga/outvecklade eller kortfattade. Adekvata och korrekta hänvisningar till litteratur och undervisning/undervisningsmaterial.</p>	<p><i>Tillräckligt: Godkänd</i></p> <p>Lärandemålen har uppfyllts i tillräcklig utsträckning</p>
Fx	<p>Visar <i>otillräckliga</i> kunskaper/färdigheter enligt lärandemålen avseende de tillstånd/problemområden som tas upp under kursen: <i>Se specificering under betygskriterier för A ovan</i> Svaren är otillräckligt redogörande, otydliga/outvecklade. Hänvisningar till litteraturen och undervisning/undervisningsmaterial saknas eller används felaktigt.</p>	<p><i>Otillräckligt: Ej Godkänd</i></p> <p>Lärandemålen har inte uppfyllts.</p> <p><u>Åtgärd:</u> komplettering lämnas inom 1 vecka efter meddelande om kompletteringsbehov</p>
F	<p>Visar <i>helt otillräckliga</i> kunskaper/färdigheter enligt lärandemålen avseende de tillstånd/problemområden som tas upp under kursen: <i>Se specificering under betygskriterier för A ovan</i> Svaren är ostrukturerade, bristfälliga eller bygger på missförstånd. Hänvisningar till litteratur och undervisning/undervisningsmaterial saknas.</p>	<p><i>Ej godkänd.</i></p> <p>Lärandemålen har inte alls uppfyllts.</p> <p><u>Åtgärd:</u> omtenta</p>

Plagiat, fusk och otillåtet samarbete

Som en del i ditt ansvar som student ingår att känna till de regler som finns för examination. Utförlig information finns både på institutionens och Stockholms universitets hemsida www.su.se/regelboken. Mer information finns också på institutionens hemsida: <https://www.su.se/psykologiska-institutionen/utbildning/under-utbildningen/plagiat-fusk-och-st%C3%B6rre-av-verksamheten-1.512308>

Lärare är skyldiga att anmäla misstanke om fusk och plagiat till rektor och disciplinnämnden. Plagiat och fusk blir alltid ett disciplinärende och kan leda till avstängning.

Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (gäller även enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Detta gäller även texter du själv skrivit tidigare (självplagiat). Till fusk räknas till exempel att ha med otillåtna hjälpmedel, som mobil, på prov. Att ha studiegrupper tillsammans är utvecklande och tidsbesparande, men när det kommer till examinationsuppgifter måste du vara noggrann med att arbeta själv (om inte annat tydligt anges) för att inte riskera att det ska räknas som otillåtet samarbete. Att låta en AI-chattbot skriva en text som mer eller mindre obearbetad lämnas in som studentens egen i försök att vilseleda examinator kan likställas med spökskrivning och/eller plagiat och är normalt att betrakta som fusk. Vad gäller användning av AI-chattbot i övrigt hänvisas till kursanvisningar och lärares anvisning.

Obligatorisk litteratur

Callaghan, G. M., & Follette, W. C. (2020). Interpersonal behavior therapy (IBT), functional assessment, and the value of principle-driven behavioral case conceptualizations. *The Psychological Record*, 70(4), 625–635.

Ciarrochi, J. Hayes, Steven & Hayes, Louise & Sahdra, Baljinder & Ferrari, Madeleine & Yap, Keong & Hofmann, Stefan. (2022). From Package to Process: An Evidence-based Approach to Processes of Change in Psychotherapy. *Comprehensive Clinical Psychology*, 2nd edition, Volume 1

Holman, G., Koerner, K. (2014). Single case designs in clinical practice: A contemporary CBS perspective on why and how to. *Journal of contextual behavior science*, 3, pp. 138-147

Jacobson, N. S., & Truax, P. (1991). Clinical significance: a statistical approach to defining meaningful change in psychotherapy research. *Journal of consulting and clinical psychology*, 59(1), 12–19.

Kendall, Philip C. *Flexibility Within Fidelity : Breathing Life into a Psychological Treatment Manual*, Oxford University Press USA - OSO, 2021. *ProQuest Ebook Central*. Kap 9, 10, 11

Koerner, K. (2012). Dialectical Stance and strategies. In K. Koerner *Doing dialectical behavior therapy. A practical guide*, pp 140-164

Koerner, K. (2012). Validation Principles and Strategies. In K. Koerner *Doing dialectical behavior therapy. A practical guide*, pp 111-139.

Lundqvist, S. (2011). *Grunder i barn- och ungdomspsykiatriskt arbete: Om värderingar, möten, förhållningssätt och bedömningar. Bup rapport 2011/1*. Barn- och ungdomspsykiatri. Stockholms läns landsting.

Lungu, A. & Linehan, M. (2017). Dialectical Behavior Therapy: Overview, Characteristics and Future Directions. Hoffman & Asmundson (eds) *The science of cognitive behavior therapy*. Academic Press.

Newman, C. F. (2020). Principle-Informed CBT in a Complex case. *Cognitive and Behavioral Practice*; 27: 360-376

Ong, C. W., Hayes, S. C., & Hofmann, S. G. (2022). A process-based approach to cognitive behavioral therapy: A theory-based case illustration. *Frontiers in psychology*, 13, 1002849.

Ridenour, J.M., Hamm, J. A., Czaja, M. (2019). A review of psychotherapeutic models and treatments for psychosis. *Psychosis*, vol 9:3

Rizvi, S. L., Sayrs, J. H. R. (2020). Assessment-Driven Case Formulation and Treatment Planning in Dialectical Behavior Therapy: Using Principles to Guide Effective Treatment. *Cognitive and Behavioral Practice*, 27, pp. 4-17

Sandoz, E. K. (2020). Interbehavior as a clinical focus in CBS: A response to Hayes and Fryling (2019). *Journal of Contextual Behavioral Science*.

Tarrier, N. (2016). *Case Formulation in Cognitive Behavior Therapy – The treatment of complex and Challenging Cases*. 2ed Routledge. Kap. 8, 14

Wichers, R. H., van der Wouw, L. C., Brouwer, M. E., Lok, A., & Bockting, C. L. H. (2023). Psychotherapy for co-occurring symptoms of depression, anxiety and obsessive-compulsive disorder in children and adults with autism spectrum disorder: a systematic review and meta-analysis. *Psychological medicine*, 53(1), 17–33.

Whittington, A. & Grey, N. ed. (2014) *How to become a more effective CBT therapist – Mastering metacompetence in clinical practice*. Wiley Blackwell. Kap. 12, 13 och 15.

Young, Z., Moghaddam, N., & Tickle, A. (2020). The Efficacy of Cognitive Behavioral Therapy for Adults With ADHD: A Systematic Review and Meta-Analysis of Randomized Controlled Trials. *Journal of attention disorders*, 24(6), 875–888.

Referenslitteratur

Chorpita, B. F., Daleid, E. L., Weisz, T. R. (2005). Modularity in the design and application of therapeutic interventions. *Applied and preventive Psychology* 11, pp.141-156

Gilbert P. (2020). Compassion: From Its Evolution to a Psychotherapy. *Frontiers in psychology, 11*, 586161.

Hamatani, S., Matsumoto, K., Kunisato, Y., Okawa, S., Yamashita, M., & Mizuno, Y. (2023). Dismantling cognitive-behavioural therapy components for attention-deficit hyperactivity disorder in adolescents and adults: protocol for a network meta-analysis. *BMJ open, 13*(4), e068547.

Koerner, K. (2013). What you must know to get good outcome in DBT. *Behavior Therapy, 44*, pp. 568-579.

Lambert, M. J., & Ogles, B. M. (2009). Using clinical significance in psychotherapy outcome research: The need for a common procedure and validity data. *Psychotherapy Research, 19*(4-5), 493-501.

Moskow, D. M., Ong, C. W., Hayes, S. C., & Hofmann, S. G. (2023). Process-based therapy: A personalized approach to treatment. *Journal of Experimental Psychopathology, 14*(1), Article 20438087231152848

Storch, E. A., Wood, J. J., Guzick, A. G., Small, B. J., Kerns, C. M., Ordaz, D. L., Schneider, S. C., & Kendall, P. C. (2022). Moderators of Response to Personalized and Standard Care Cognitive-Behavioral Therapy for Youth with Autism Spectrum Disorder and Comorbid Anxiety. *Journal of autism and developmental disorders, 52*(2), 950-958.

Tarrier, N. (2016) *Case Formulation in Cognitive Behavior Therapy – The treatment of complex and Challenging Cases. 2ed.* Routledge. Kap. 4.

Turkington, D., Wright, N. P., & Tai, S. (2013). Advances in cognitive behavior therapy for psychosis. *International Journal of Cognitive Therapy, 6*(2), 150-170.

Waltz, J, Landes, S. J. Holman, G. I. (2010) FAP and dialectical behavior therapy (DBT). Ur Kanter, Tsai, Kohlenberg (Eds) *The Practice of Functional Analytic Psychotherapy.* Springer.

Fördjupningslitteratur

Förslag på fördjupningslitteratur ges i samband med kursstart.

Webresurser

<https://www.div12.org/diagnoses/>

<https://www.nice.org.uk/guidance>

<https://www.socialstyrelsen.se/regler-och-riktlinjer/nationella-riktlinjer/>

<https://nationellasjalvskadeprojektet.se/>

<https://www.apa.org/about/policy/psychological-practice-health-care.pdf>

https://www.psykologforbundet.se/globalassets/nytt-kw/styrdok.2020/principer-for-evidensbaserad-psykologisk-praktik_reviderad-2020.pdf

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-10-6930.pdf>

Kursansvarig:

Malin Levin

Adjunkt

Leg psykolog, Leg psykoterapeut, Handledare, Specialist i Klinisk Psykologi

Mail: malin.levin@psychology.su.se